

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K
J M É N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **L. K.**, zastoupen Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Pod Kaštany 245/10 Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy**, se sídlem nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 1. 2021, č. j. 4959/2020-160-SPR/4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 11. 2021, č. j. 20 A 2/2021 - 67,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24. 11. 2021, č. j. 20 A 2/2021 - 67, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Magistrát hl. m. Prahy (dále jen „správní orgán I. stupně“) uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu) ve spojení s § 10 odst. 3 téhož zákona. Přestupku se dopustil tím, že jako provozovatel motorového vozidla tovární značky Škoda, registrační značky X, nezajistil, aby při jeho užití byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Dosud nezjištěný řidič uvedeného vozidla vjel dne 9. 7. 2019 v 16:32 hodin v Praze 9 do prostoru světelně řízené křižovatky ulic Kbelská s Poděbradskou, ve směru Teplice, v době, kdy byl na semaforu pro směr jeho jízdy signál s červeným světlem „Stůj!“. Za to byla žalobci uložena pokuta ve výši 2.500 Kč a povinnost uhradit správnímu orgánu I. stupně náhradu nákladů řízení v paušální částce 1.000 Kč.

[2] Žalovaný výše specifikovaným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce. Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce u Městského soudu v Praze (dále jen „*městský soud*“) žalobou, ten ji však rozsudkem ze dne 7. 4. 2021, č. j. 20 A 2/2021 - 33 jako nedůvodnou zamítl.

[3] Proti tomuto rozsudku podal žalobce kasační stížnost.

I.A Rozsudek Nejvyššího správního soudu

[4] Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 8. 9. 2021, č. j. 1 As 151/2021 - 36, rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení; městský soud přehlédl nedostatečně zjištěný skutkový stav věci, neboť žalovaný neprokázal uveřejnění informace o zřízení automatického technického systému a soud se s touto námitkou žalobce vypořádal nedostatečně.

[5] Vzhledem k tomu, že otázka zveřejnění informace o automatickém technickém systému pořizující záznam byla zásadní pro posouzení možnosti městské policie tento systém užívat a předat informace o zjištěných přestupcích, Nejvyšší správní soud se dále ostatními věcnými námitkami nezabýval.

I.B Druhý rozsudek krajského soudu

[6] Krajský soud podruhé rozsudkem ze dne 24. 11. 2021, č. j. 20 A 2/2021 - 67 (dále jen „*napadený rozsudek*“), žalobu jako nedůvodnou zamítl.

[7] Po zrušení předcházejícího rozsudku kasačním soudem v pokračujícím řízení ve věci nařídil jednání, při němž doplnil dokazování e-mailovou zprávou ze dne 11. 11. 2021 zaslouanou Městskou policií hlavního města Prahy žalovanému, „screenshotem“ (sjetinou) obrazovky webové stránky www.dopravniinfo.cz, „screenshotem“ obrazovky webové stránky www.mppraha.cz/uvod-czech/doprava-2/ct-menu-item-49, výtiskem stran 40 a 41 ročenky dopravy Technické správy komunikací hlavního města Prahy, a.s. Praha 2018 a „screenshotem“ obrazovky webové stránky www.autosalon.tv/novinky/ridicuv-chleba/v-praze-jsou-desitkykamer-mericich-rychlost-mame-pro-vas-jejich-prehled, a uzavřel, že sporná informace byla řádně uveřejněna.

[8] Dále se zabýval námitkou nesplnění podmínek pro zahájení řízení proti provozovateli vozidla. Potvrdil závěr žalovaného, že nelze uznat pachatele přestupku vinným pouze na základě podání písemného vysvětlení v případech, kdy se jej nepodařilo vyslechnout. Naopak bylo nutné řízení zastavit a zahájit řízení o přestupku s provozovatelem vozidla.

[9] K námitce nesdělení oprávněné úřední osoby žalovaným před vydáním napadeného rozhodnutí městský soud uvedl, že daná vada nemohla mít za následek nezákonné rozhodnutí, jelikož bylo zřejmé, že případná námitka podjatosti podaná žalobcem nemohla být úspěšná. Žalobce totiž podjatost dovozoval z rozhodovací činnosti úřední osoby.

[10] Námitku týkající se překážky věci rozhodnuté městský soud zamítl jako nedůvodnou, jelikož by taková úvaha vedla k vyloučení subsidiární odpovědnosti provozovatele vozidla. Nedůvodnou shledal soud také námitku nedostatečného vymezení přestupku, jelikož žalovaný dostal požadavku na konkretizaci popisu skutku.

pokračování

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[11] Žalobce (stěžovatel) podal proti nadepsanému rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[12] Nepřezkoumatelnost spatřoval v nedostatečném vypořádání žalovaného s jeho odvolací námitkou týkající se nezveřejnění informace a pořizování záznamu za použití automatického technického prostředku. Za této situace nebyl soud oprávněn doplnit dokazování, ale napadené rozhodnutí měl zrušit a vrátit k novému projednání.

[13] Nezákonnost spatřoval v nesprávném posouzení splnění podmínek pro zahájení řízení proti provozovateli vozidla, neboť označený řidič nijak nerozporoval, že dané vozidlo řídil, a tím pádem nemohlo být pochyb o identitě řidiče vozidla. Žalovaný měl doplnit dokazování například o kvalitnější fotografie prokazující spáchání přestupku, ze kterých by byla zřejmá podoba řidiče. Městský soud tedy měl nesprávně posoudit zákonnost zastavení řízení proti označenému řidiči vozidla.

[14] Dále stěžovatel brojil proti nepoučení o oprávněné úřední osobě, která vydala napadené rozhodnutí. Uvedl, že jeho námitky se nevztahovaly k rozhodovací činnosti úřední osoby, jak usoudil městský soud, ale k výrokům vůči jeho právnímu zástupci v řízení před žalovaným. Nelze dělat rozdíl v tom, zda se úřední osoba vyjádřila k právnímu zástupci stěžovatele soukromě nebo v textu rozhodnutí, vždy se jedná o důvod zakládající podjatost. Argumentoval-li městský soud tím, že ze spisu nelze mít za prokázané, kdo případ rozhodoval, zakládá tato skutečnost podle stěžovatele nezákonnost rozhodnutí, jelikož není možné, aby nevěděl, která úřední osoba danou věc rozhodla.

[15] Stěžovatel namítl také nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu. V části zabývající se existencí překážky věci rozhodnuté neuvedl soud dostatečné argumenty na podporu svého závěru o rozdílnosti skutku a nevypořádal se s judikaturou navrhou v žalobě. Dále spatřoval nepřezkoumatelnost závěrů soudu ohledně dostatečného vymezení skutku přestupku. Městský soud nedostatečně vyvrátil jeho žalobní tvrzení, že z popisu přestupku není zřejmé, po které ulici jel a v jakém pruhu.

[16] Nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu dovodil též v části zabývající se oprávněním Městské policie hl. m. Prahy (dále jen „městská policie“) k pořizení záznamu přestupku a k nezákonnosti zjištění přestupku, neboť ten nebyl zjištěn městskou policií, ale toliko Technickou správou komunikací a.s.

[17] Žalovaný ve vyjádření odkázal na rozsudek městského soudu a navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[18] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval posouzením, zda byly splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, vůči němuž je obecně přípustná ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), stěžovatel je v řízení zastoupen advokátem dle § 105 odst. 2 s. ř. s. a jsou naplněny i obsahové náležitosti stížnosti dle § 106 s. ř. s.

[19] Nejvyšší správní soud se především zabýval dalšími důvody přípustnosti. Jedná se totiž již o v pořadí druhou kasační stížnost téhož účastníka - stěžovatele. Přitom z § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. vyplývá, že kasační stížnost proti rozhodnutí soudu vydanému znovu poté, co jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem, je nepřipustná, ledaže je kasační stížností namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. Kasační soud však již také ve své judikatuře dovodil, že opakovaná kasační stížnost je přípustná i tehdy, pokud neměl možnost se ve svém předchozím rozsudku zabývat meritorním posouzením věci. Právě o takový případ se jedná i nyní. Kasační stížnost je tedy přípustná.

[20] Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se Nejvyšší správní soud po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele, a je tak přijatelná podle § 104a s. ř. s. (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS; ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28, č. 4219/2021 Sb. NSS, body 11–12).

[21] Při rozhodování o (ne)přijatelosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud i nadále vychází z judikaturně ustálených kritérií (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, bod [52]), jež pramení ze závěrů usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly judikaturou Nejvyššího správního soudu řešeny, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) je dána potřeba učinit judikaturní odklon, 4) v napadeném rozsudku bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[22] Do kategorie zásadních pochybení městského soudu spadají i vady rozhodnutí, k nimž by musel Nejvyšší správní soud přihlídnout z úřední povinnosti (tzn. zmatečnost řízení před soudem, nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nesrozumitelnost či nedostatek důvodů, nebo jiná vada řízení, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé, viz k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2007, č. j. 2 Azs 137/2006 - 67). Právě takového pochybení se soud dopustil i v nyní projednávané věci, neboť rozsudek městského soudu je v části týkající se oprávnění Technické správy komunikací a. s. k provozování automatického technického systému a tedy automatizovanému zjišťování přestupků nepřezkoumatelný.

[23] Kasační stížnost je proto přijatelná a rovněž důvodná.

[24] Nejprve se soud zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku, k níž je případně povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Vlastní přezkum rozhodnutí městského soudu je totiž možný pouze za předpokladu, že splňuje kritéria přezkoumatelnosti, tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno v jeho výroku. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je dána především tehdy, opřel-li soud rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS), nebo pokud zcela opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2007, č. j. 3 As 4/2007 - 58, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS, či ze dne 8. 4. 2004, č. j. 2 Afs 203/2016 - 51). Posledně zmiňovaná situace nastala i v nyní posuzovaném případě.

pokračování

[25] Stěžovatel mimo jiné namítal, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný, neboť se městský soud zcela opomenul vypořádat s jeho námitkou, že soukromoprávní subjekt, zde Technická správa komunikací a. s., není oprávněna provozovat automatický technický systém, který slouží k automatickému zjišťování přestupků. Tuto námitku vznesl již v žalobě, v bodech 52 až 56 žaloby; rovněž městský soud tuto námitku shrnul v naraci v bodě 9 napadeného rozsudku. Následně ji však nevypořádal a zcela opomenul, byť posouzení osoby provozovatele technického systému a jeho oprávněnosti k „zaznamenávání“ přestupků je pro posuzovanou věc zcela klíčové, jak dokládá například ustálená judikatura kasačního soudu ve věci měření rychlosti vozidel soukromým subjektem za účelem kontroly povolené rychlosti (viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2008, č. j. 1 As 12/2008 - 67, č. 1607/2008 Sb. NSS nebo ze dne 2. 10. 2008, č. j. 7 A s 6/2008 - 162, č. 2472/2012 Sb. NSS).

[26] Tím zatížil svůj rozsudek vadou, pro kterou je nutno jej zrušit a vrátit soudu k novému projednání. Jak soud zdůraznil výše, nepřezkoumatelnost je tak závažnou vadou, že se jí musí soud zabývat i tehdy, pokud by to žalobce nenamítal; nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu totiž brání tomu, aby jej kasační soud mohl přezkoumat.

[27] Nejvyšší správní soud se zabýval též otázkou, zda může věcně posoudit zbývající kasační námitky (viz např. usnesení rozšířeného senátu 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Vzhledem k tomu, že otázka oprávněnosti provozování automatického technického systému je zásadní pro posouzení zákonnosti takto získaných důkazů, nemůže se Nejvyšší správní soud zabývat věcnými námitkami. Takový přezkum by byl pouze hypotetický a vyházel by toliko z předpokladu zákonně získaných důkazů.

[28] Nad rámec výše uvedeného kasační soud uvádí, že velice stručně a kusé vypořádání námitky věci rozhodnuté a namítané totožnosti skutku provedené soudem v bodě 37 napadeného rozsudku je na samé hranici přezkoumatelnosti; v rámci nového posouzení věci kasační soud považuje za vhodné, aby krajský soud tuto pasáž doplnil o přesvědčivou, ucelenou a přezkoumatelnou argumentaci. Totéž platí obdobně o bodu 38 napadeného rozsudku.

IV. Závěr a náklady řízení

[29] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto rozsudek městského soudu zrušil, a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.), v němž bude vázán shora vysloveným právním názorem (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Jeho povinností proto bude předně přezkoumatelně vypořádat výše uvedenou opomenout námitku.

[30] Městský soud v souladu s § 110 odst. 3 s. ř. s. v dalším řízení rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. června 2022

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu